

**Програмові вимоги з навчальної дисципліни
Міжнародні соціальні стандарти
для студентів денної та заочної форми навчання
ОПП «Міжнародне та Європейське право»**

Змістовий модуль 1. Загальна частина

Тема 1. Міжнародні соціальні стандарти: загальні положення

Поняття “соціальні права людини”. Історія розвитку соціальних прав. Соціальні обов’язки держави та їх міжнародно-правове регулювання. Поняття та система міжнародних соціальних стандартів. Державні соціальні стандарти. Принципи закріплення міжнародних соціальних стандартів. Імплементация міжнародних соціальних стандартів у внутрішнє законодавство країни.

Значення міжнародних і європейських стандартів для реалізації соціальних прав громадян України.

Конституційні стандарти прав і свобод людини і громадянина в Україні. Міжнародні соціальні стандарти, закріплені в Конституції України та законодавстві України.

Міжнародні та європейські соціальні стандарти.

Тема 2. Джерела міжнародних соціальних стандартів

Поняття та загальна характеристика джерел міжнародних соціальних стандартів. Особливість джерел міжнародних соціальних стандартів. Класифікація джерел міжнародних соціальних стандартів. Загальна декларація прав людини. Конвенції Міжнародної організації праці.

Міжнародний пакт про економічні, соціальні та культурні права. Міжнародний пакт про громадянські і політичні права.

Конвенція про захист прав людини і основоположних свобод.

Європейська соціальна хартія (переглянута). Європейський кодекс соціального забезпечення.

Хартія основних прав Європейського Союзу.

Змістовий модуль 2. Особлива частина

Тема 3. Міжнародні соціальні стандарти у сфері праці

Поняття та зміст міжнародного соціального стандарту права на працю, його елементи.

Вільний вибір роботи, справедливі та сприятливі умови праці, захист від безробіття, заборона дискримінації, справедлива винагорода за працю як елементи соціального стандарту права на працю.

Міжнародно-правові стандарти у сфері міграції. Міжнародно-правові стандарти при здійсненні соціального діалогу.

Право на об’єднання для захисту економічних та соціальних інтересів, як міжнародний соціальний стандарт. Його елементи. Право на об’єднання, у профспілки у внутрішньому законодавстві країни.

Міжнародні та європейські соціальні стандарти в сфері праці.

Тема 4 Міжнародні соціальні стандарти права на відпочинок і дозвілля

Сутність міжнародного соціального стандарту права на відпочинок і дозвілля. Його зміст. Обмеження робочого часу, оплачувана періодична відпустка як елементи міжнародного соціального стандарту права на відпочинок і дозвілля.

Європейські соціальні стандарти права на відпочинок і дозвілля.

Імплементовані міжнародні соціальні стандарти права на відпочинок та дозвілля у внутрішнє законодавство країни.

Тема 5 Міжнародні соціальні стандарти права на гідний рівень життя

Поняття та зміст міжнародного соціального стандарту права на гідний рівень життя.

Гарантії права на достатній життєвий рівень за Загальною декларацією прав людини, Міжнародним пактом про економічні, соціальні та культурні права, Європейською соціальною хартією (переглянутою), конвенціями МОП.

Міжнародні соціальні стандарти забезпечення права на гідний рівень життя у актах ЄС. Його зміст та тлумачення в актах ЄС.

Соціальне виключення, його форми. Концептуальні засади подолання соціального виключення громадян. Політика обмеження соціального виключення.

Міжнародні соціальні стандарти забезпечення права на гідний рівень життя у внутрішньому законодавстві держави. Соціальні гарантії та соціальні стандарти. Поняття, види, елементи та порядок їх визначення та встановлення. Основні та додаткові соціальні гарантії. Прожитковий мінімум.

Тема 6 Міжнародні соціальні стандарти права на соціальне забезпечення

Право на соціальне забезпечення як міжнародний соціальний стандарт. Його закріплення в міжнародних актах та актах ЄС та внутрішньому законодавстві країни. Загальні та спеціальні міжнародні стандарти соціального забезпечення.

Конституційно-правові засади соціального захисту в Україні.

Міжнародні соціальні стандарти соціального забезпечення: поняття, зміст, їх реалізація у Конвенціях МОП, європейському та національному законодавстві.

Соціальні допомоги та соціальні послуги. Міжнародний стандарт права на соціальні послуги. Форми надання соціальних послуг.

Право на соціальне страхування як міжнародний соціальний стандарт (закріплений в міжнародних актах та актах ЄС та внутрішньому законодавстві країни). Право на соціальне страхування на випадок безробіття. Право на соціальне страхування на випадок хвороби (тимчасової або постійної втрати працездатності).

Європейські стандарти в галузі соціального захисту та їх впровадження в українське законодавство.

Право людини на соціальне забезпечення й достатній життєвий рівень: механізм взаємодії міжнародного та національного законодавства.

Тема 7 Міжнародні соціальні стандарти права на пенсійне забезпечення

Право особи на пенсійне забезпечення як міжнародний соціальний стандарт.

Типи та сутність пенсійних систем. Тенденції їх удосконалення.

Право на соціальне страхування по старості. Види пенсій. Право на соціальне страхування на випадок інвалідності. Види соціального страхування. Право на соціальне страхування у разі втрати годувальника. Види соціального страхування.

Механізм реалізації стандартів права на пенсійне забезпечення за міжнародними та європейськими нормами. Закріплення міжнародних соціальних стандартів права на пенсійне забезпечення у внутрішньому законодавстві держави.

Тема 8 Стандарти в галузі захисту соціальних прав. Реалізація міжнародних соціальних стандартів

Поняття та правовий механізм реалізації міжнародних соціальних стандартів. Форми реалізації міжнародних соціальних стандартів. Принципи реалізації міжнародних соціальних стандартів.

Міжнародні контрольні механізми за дотриманням міжнародних соціальних стандартів. Контроль за додержанням зобов'язань держави по забезпеченню міжнародних соціальних стандартів з боку міжнародних організацій.

Правові форми захисту прав людини у соціальній сфері. Міжнародні механізми захисту прав людини. Форми захисту прав людини: судові (КСУ, суди загальної юрисдикції, Європейський суд); адміністративні; міжнародні (міждержавні); державні; громадські.